WIKIPEDIA

Diplodocus

Mula sa Wikipediang Tagalog, ang malayang ensiklopedya

Para sa hindi na umiiral na ampibyano, tingnan ang Diplocaulus.

Ang ***Diplodocus***[1] (bigkas: /dɪˈplɒdəkəs/,[2][3] /daɪˈplɒdəkəs/,[3], /ˌdɪploʊˈdoʊkəs/[2] o [/day-plo-do-kus/] at [/di-plo-do-kus/]) ay isang sari ng diplodosidong sauropodang dinosauro na ang mga kusilba ay unang natuklasan noong 1877 ni Samuel Wendell Williston. Isang Bagong-Latinong salita ang panglahatan o henerikong pangalan nito, na nilikha ni Othniel Charles Marsh noong 1878, at hinalaw mula sa sinaunang wikang Griyego διπλόος (*diploos*) para sa "doble" o "nagkadalawa" at δοκός (dokos) "sinag" (o *beam* sa Ingles),[2] bilang pagtukoy sa dalawang sinag ng anatomiya ng mga butong *chevron* o hugis ng nakatembuwang o nakabaligtad na "V" na nakalagay sa pang-ilalim na gilid ng buntot. Unang pinaniniwalaan ang mga butong ito bilang natatangi lamang sa *Diplodocus*; subalit natuklasan din ang mga ito sa iba pang mga kasapi ng pamilyang *diplodocid* at sa mga hindi diplosidang mga sauropoda katulad ng *Mamenchisaurus*.

Namuhay ito sa ngayong kanluran ng Hilagang Amerika noong wakas ng Panahong Jurassic. Isa ang *Diplodocus* sa mas pangkaraniwang mga kusilbang natagpuan sa Pang-itaas na Pumumuo o Pormasyong Morrison, isang magkakasunod na mababababaw na mga sedimentong pandagat at malatak o mabanlik (alubyal) na nalatag mga 150 hanggang 147 milyong mga taon na ang nakalipas, sa tinatawag ngayong mga yugtong *Kimmeridgian* at *Tithonian* o Titonyano. Itinala ng Pormasyong Morrison ang kapaligiran at panahon bilang napapangibabawan ng mga dambulang sauropodang dinosauro, katulad ng *Camarasaurus*, *Barosaurus*, *Apatosaurus* at *Brachiosaurus*.[4]

Kabilang ang *Diplodocus* sa pinakamadaling makilalang mga dinosauro, na may klasiko hugis ng dinosauro, mahabang leeg at buntot at apat na matatag na mga hita. Sa loob ng maraming mga taon, ito ang pinakamahabang dinosaurong nakikilala. Marahil ang laki ng sukat nito ang naging hadlang laban sa mga maninilang *Allosaurus* at *Ceratosaurus*: natagpuan ang kanilang mga labi mula sa katulad na istrata (*stratum*, sapin ng lupa at bato), na nagmumungkahing umiral silang kapiling ang *Diplodocus*.

Diplodocus

Temporal na saklaw: Huling Jurassic

Kalansay ng *Diplodocus carnegiei* Museo ng Naturkunde, na pansamantalang nakalagak sa *Berlin Hauptbahnhof* habang muling isinasaayos ang museo noong 2007.

Klasipikasyong pang-agham

Kingdom:	Animalia
Phylum:	Chordata
Clade:	Dinosauria
Order:	Saurischia
Suborder:	†Sauropodomorpha
Clade:	†Sauropoda
Family:	†Diplodocidae
Subfamily:	†Diplodocinae
Genus:	†***Diplodocus*** Marsh, 1878

Mga uri

- *D. longus* Marsh, 1878 (type)

Sanggunian

- *D. carnegiei* Hatcher, 1901
- *D. hayi* Holland, 1924
- *D. hallorum* (Gillette, 1991) Lucas *et al*., 2004

Synonym

- *Seismosaurus* Gillette, 1991

1. Harvey, Anthony; Barry Cork; Maurice Allward; Teresa Ballús; Roser Oromi (1978). "*Diplodocus*". *Qué Sabes del Universo 1 (orihinal na pamagat: New World of Knowledge: Our Earth and the Universe)*. Ediciones Nauta, S.A. (nilimbag sa Espanya) / William Collins Sons and Company Limited, ISBN 84-278-0441-5, ISBN 84-278-0453-9., pahina 65.
2. Simpson, John; Edmund Weiner (mga patnugot) (1989). *The Oxford English Dictionary* (ika-2 edisyon edisyon). Oxford: Palimbagan ng Pamantasan ng Oxford. ISBN 0-19-861186-2.
3. Pickett, Joseph P. atbp. (mga patnugot) (2000). *The American Heritage Dictionary of the English Language* (ika-4 edisyon edisyon). Boston: Houghton Mifflin Company. ISBN 0-395-82517-2.
4. Christine C.E. & Peterson, F. (2004). "Reconstruction of the Upper Jurassic Morrison Formation extinct ecosystem—a synthesis". *Sedimentary Geology* **167**, 309–355
